

TEMA

Promovarea imaginii pozitive a persoanelor vârstnice în comunitate și dezvoltarea de programe de educație comunitară privind prevenirea și combaterea formelor de neglijare, abuz și violență asupra persoanelor vârstnice.

În mesajul transmis participanților la Congresul Național de Îmbătrânire Activă, care a avut loc în perioada 15-16 noiembrie 2023, la București, premierul Marcel Ciolacu a precizat că România se confruntă cu provocarea îmbătrânirii populației, având în vedere că, conform prognozelor, procentul persoanelor cu vârsta de 65 de ani sau mai mult va ajunge la aproape 30% în 2050.

Acesta a afirmat că Guvernul României promovează îmbătrânirea activă a populației, și că seniorii fărăi nu sunt o povară și nici nu ar trebui să fie percepuți așa.

Guvernul României își exprimă angajamentul pentru promovarea și sprijinirea conceptului de îmbătrânire activă, într-un efort de a transforma țara într-un loc în care „oamenii duc o viață lungă, sănătoasă, plină de sens, de satisfacție și de împlinire, alături de comunitățile din care fac parte”.

Pentru a atinge acest obiectiv, Guvernul a adoptat strategii care vizează creșterea gradului de activitate a persoanelor vârstnice pe piața muncii și își propune să creeze un mediu favorabil îmbătrânirii active prin programe de educație și formare pentru persoanele vârstnice.

Promovarea imaginii pozitive a persoanelor vârstnice în comunitate.

Incluziunea socială este procesul prin care persoanelor expuse riscului sărăciei și al excluziunii sociale li se oferă oportunitățile și resursele necesare pentru a participa pe deplin la viața economică, socială și culturală și pentru a se bucura de un nivel de trai și bunăstare considerat normal în societatea în care trăiesc.

Incluziunea socială favorizează participarea la luarea deciziilor, facilitând accesul la drepturile fundamentale pentru persoanele cărora le sunt destinate (World Bank, 2007). Există și opinii potrivit cărora incluziunea socială reprezintă mecanismul prin care se li se crează oamenilor oportunități de participare în toate sferile vieții sociale (Silver, 2015).

Menirea Strategiei naționale pentru promovarea îmbătrânirii active și protecția persoanelor vârstnice 2015–2020 a fost aceea de a reduce îmbătrânirea fizică prematură, și, acolo unde este posibil de a încuraja populația vârstnică să lucreze mai mult timp, de a continua să-și aducă contribuția la societate prin activități civice și politice mult timp după pensionare și să aibă o viață independentă chiar și la vârste mai înaintate.

În acest sens au fost luate câteva măsuri :

- Înființarea unui departament special de sprijinire a promovării conceptului de îmbătrânire activă în cadrul MMFPSPV;
- Promovarea participării persoanelor vârstnice la activități sociale, culturale, de recreere și sportive prin evenimente dedicate;
- Promovarea voluntariatului și încurajarea includerii persoanelor vârstnice în activitățile de voluntariat;
- Colaborarea cu mass media pentru a îmbunătăți atitudinile față de persoanele vârstnice și rolul acestora în societate;
- Realizarea de campanii de informare publică pentru facilitarea accesului populației vârstnice la programele de sănătate publică și la îngrijirea sănătății;
- Realizarea unor studii periodice pentru a monitoriza aspectele sociale, comportamentale și biomedicale ale îmbătrânirii.

Imaginea și importanța persoanei vârstnice sunt promovate în societatea românească prin activitatea Consiliului Național pentru Persoane Vârstnice/Consiliului Județean pentru Persoane Vârstnice, comitetelor de dialog civic ale persoanelor vârstnice, Caselor de ajutor reciproc ale pensionarilor, a diferitelor consilii consultative ale pensionarilor, precum și în cadrul asociațiilor și fundațiilor care favorizează participarea socială a persoanelor vârstnice.

Capacitatea și dorința vârstnicilor de a participa la viața socială sunt strâns legate de valoarea pe care societatea o acordă acestei participări, precum și de respectul și recunoștința pe care le oferă acestor persoane.

Discriminarea pe motiv de vârstă restricționează accesul persoanelor vârstnice la angajare, educație, îngrijire medicală și servicii și limitează capacitatea

acestora de a beneficia de venituri mai mari, relații sociale și o viață incluzivă și participativă. Existența stereotipurilor și a discriminării pe motiv de vârstă conduce la dezvoltarea unor atitudini și comportamente auto-excluzive.

Deși există mai mulți factori care contribuie la discriminarea pe motiv de vârstă, stereotipurile culturale și prezumțiile false joacă un rol cheie. Schimbarea acestor atitudini va necesita campanii publice susținute și eforturi țintite pentru ca vârstnicii să își recapete locul bine - meritat în societate.

Prevenirea abuzurilor asupra vârstnicilor și a excluziunii acestora.

Excluziunea socială, prestigiul și stima de sine scăzute, discriminarea pe motiv de vârstă conjugate se adaugă la vulnerabilitățile de ordin economic, fizic și emoțional generate de procesul de îmbătrânire și în aceste condiții, persoana vârstnică poate deveni ținta comportamentului abuziv.

Ca o completare la standardele existente în cadrul legislației în vigoare, pentru a crește gradul de securizare socială și evitarea abuzurilor asupra persoanelor vârstnice se impune pregătirea profesioniștilor care sunt cel mai frecvent în contact cu persoanele vârstnice pentru ca acestea să recunoască, să împiedice și să raporteze abuzurile.

Măsuri prioritare:

- Îmbunătățirea legislației privind combaterea abuzurilor asupra persoanelor vârstnice;

- Dezvoltarea programelor și a metodologiilor privind prevenirea, detectarea și soluționarea cazurilor de abuzuri asupra persoanelor vârstnice;

- Consolidarea programelor de pregătire formală privind abuzurile asupra persoanelor vârstnice;

- Oferirea suportului pentru furnizorii de servicii sociale, pentru înființarea unei linii telefonice de ajutor în caz de urgențe, cu funcționare 24 de ore din 24, pentru furnizarea de consiliere, îndrumarea beneficiarilor către servicii specializate;

- Derularea unor campanii publice prin mass media în vederea creșterii gradului de conștientizare a populației privind toate formele de abuzuri sau de violență asupra vârstnicilor.

19.11.2023

Întocmit,
CARAGAȚĂ MARIAN